

Benedekffy Katalin: Amit otthon kaptam, az mindenhol velem van

Írta: Takáts D. Ágnes

2023. november 23. 17:59 (csütörtök) / Arad

Énekművész, operaénekes, színész, Magyar Arany Érdemkeresztrel kitüntetett, Prima díjas, a Magyar Művészeti Akadémia ösztöndíjas művésze Benedekffy Katalin. Ha van pár napja, biztosan haza szalad Nagygalambfalvára. A családja, az otthon az elindulási pont, és bár 25 éve Budapesten él, számára Nagygalambfalva a világ közepe. November elején dél-erdélyi turnén mutatta be Egy csipetnyi Erdély című könyvét, az aradi könyvbemutató előtt beszélgettünk az indulásról, a nehézségekről, a falusi és nagyvárosi életről, versekről, operetről, színházról.



– A mindennapi életedben milyen módon nyilvánul meg az erdélyiség, a nagygalambfalviság – hogy még mélyebbre menjünk?

– Sokkal nyitottabb vagyok, teljesen máshogy reagálok dolgokra, sokkal közvetlenebb vagyok, az akcentusom is más, amikor az otthoniakkal beszélek telefonon. Ez a fajta szellemiség mindenhová elkísér, teljesen más ember is vagyok ezáltal. Karakánabb, határozottabb, keményebb. Ezen a pályán mindenből ki kell hozni a maximumot, és nem elég jónak lenni, hanem a legjobbnak kell lenni, hogy érvényesülj. Ez a fajta neveltetés, ez a hitrendszer, amibe az ember beleszületik, a családi környezet nagyon keményen meghatározta az életemet. Makacs vagyok, mint az öszvér, kitartó, mint a székeleyek – de ezek jókor jól időzítve egész jó tulajdonságok tudnak lenni. Az életem során engem például nagyon sokat segítettek. Sokszor ki tudtam állni magamért, kisebbségként is. Aki ma vagyok, és amilyen pályát eddig befutottam, az annak köszönhető, hogy én ott, abban a környezetben nőttem föl.

– Nagygalambfalvától Budapestig hosszú az út. Mesélnél a kezdetekről?

– Én orvosnak készültem sokáig, nagyon jó voltam biológia–kémiaiából, de egyszer csak úgy döntöttem, hogy ha már énekelek, szavalok, versenyeket nyerek, akkor mégiscsak a színpad az én pályám. Édesanyám aggódóan meg is jegyezte: Fiam, hát a színészek mind éhen halnak. Mire én: Nem baj, ha éhen halok, csak megtapsoljanak! Mindig azt vallottam, hogy nem baj az, ha az ember sokszor elbukik, az számít, hogy mennyire tud erős lenni, és felállni. Nekem az indulás nem volt egyszerű. Felvételiztem a marosvásárhelyi és a kolozsvári egyetemre is, egyikén sem vettek fel, aztán bekerültem a temesvári magyar színházba segédszínészként, majd úgy döntöttem, hogy meg sem állok Budapestig. Volt tízezer forintom – emlékszem, megkaptam az októberi fizetésemet –, és elhatároztam, hogy színésznő leszek Magyarországon. Vonattal mentem Aradról, Pesten senkit nem ismertem, a Keleti pályaudvaron aludtam, aztán kaptam egy ágyat egy szobában, amit egy öreg nénivel és két pincsi kutyával kellett megosztak. Akkoriban kérdőíveztem az utcán, mosogattam, takarítottam, majd a kezdeti nehézségek után elmentem Vass Zoltán Iván színtanodájába munkát kérni. Aztán felgyorsultak a dolgok, felvettek a Nemzeti Színház színiakadémiájára, ahol több száz jelentkező volt.

Itt olyan emberektől tanulhattam a mesterséget, mint Sinkovits Imre, Agárdi Gábor, Kállai Ferenc stb. Miután ezt elvégeztem, akkor kerültem Debrecenbe, innentől már kinyílt a világ, és nagyon sok helyen jártam Magyarországon, mindenhol főszerepeket játszottam. Közben elvégeztem a bölcsészkart, és egymást érték a fellépések, és érik a mai napig, amiért nagyon hálás vagyok.

– Huszonöt éve élsz Budapesten, bejártad a fél világot, mégis fél lábbal állandóan otthon vagy. Mit teszel annak érdekében, hogy ilyen közel tartsd magadhoz a gyökereket?

– Folyamatosan jótékonykodom Nagygalambfalva javára. Mikor megkaptam a Prima díjamat (2018-ban – szerk. megj.), akkor meghívtam magamhoz nagyon sok barátomat Nagygalambfalváról is, megvendégeltem őket, és adtam nekik egy szép összeget mondván, hogy ezt arra fordítsák, hogy zenét tanítsanak a gyerekeknek otthon. Ma Nagygalambfalván fúvós zenekar működik. Amikor volt az 500 é(r)v értünk! mozgalom, a lelkes 500 km-t futott, összegyűjtött egymillió forintot, én épp akkor jöttem haza Amerikából, és az összes ott szerzett pénzemet, még egymillió forintot felajánlottam, hogy tudják elkezdni a nagygalambfalvi református templom felújítását.

A szüleim még ott élnek, mindig hazamegyek, amikor csak tudok, szívni egy kis friss levegőt. Sosem szakadtam el a Székelyföldről, rendszeresen tartom a kapcsolatot az otthoniakkal, segítem az otthoniakat, ha kell. Fontos számomra, hogy épüljön, szépüljön a falu. Azok az emberek, az otthoniak nagyon közel állnak a szívemhez. Amikor jövök hazafele, átjövök a határon, közeledek Székelyföld felé, meglátom a hegyeket, és akkor érzem, hogy igen, hazajöttem, itthon vagyok.

– Kányádi Sándor a nagybátyád volt. Tudnál hirtelen felidézni egy vele kapcsolatos emléket?

– Akárhányszor hazalátogatott, mi, gyerekek mindig megörvendeztettük versekkel, szavaltunk neki. Egy alkalommal megdicsért, hogy milyen szépen szavalok, és megkérdezte, hogy énekelni tudok-e. Énekeltem neki, és azt mondta, hogy belőlem énekes lesz vagy színész. Hogy ez mennyire meghatározó volt a jövőmre nézve, azt nem tudom. Később, amikor már utazgattam külföldre, mindig mikor hazamentem, be kellett neki számoljak, hogy merre jártam, miket csináltam. Nagyon szeretem a verseit, az Ének a forrás az egyik legkedvesebb verse számomra. Azt gondolom, hogy ebben a picit versben annyi sok minden benne van, egyfajta életút, a székely mentalitás, hogy bármi van, felállunk, továbbmegyünk, megoldjuk, összeszorítjuk a fogunkat, és csak megyünk előre.

– Egy nagyon fontos állomása az életednek a Báthory Erzsébet operamusical címszerepe.

– Nagyon fontos szerepem. A Kolozsvári Magyar Operához Selmeczi György tanár úr ajánlott be, pont akkor zajlott a társulatnál a szereplőválogatás a Báthory Erzsébetre. Szép Gyula, a teátrum akkori igazgatója megkérdezte tőlem, hogy megadhatja-e az elérhetőségemet Bán Teodórának, a Margitszigeti Szabadtéri Színpad vezetőjének, az előadás producerének. Én beleegyeztem, és nem telt el sok idő, amikor felhívott Bán Teodóra és ezt mondta: Katikám, téged keresünk. Én ahogy megkaptam az anyagot, azonnal vissza is adtam, nem akartam vállalni, hisz egy teljesen más hangszerelésű, sokkal keményebb volt, mint amiket addig én énekeltem, de Bán Teodóra ragaszkodott hozzám, és azt mondta, hogy átírják a darabot úgy, ahogy én szeretném, a hang adottságaimra. Azt gondoltam, hogy nem hagyhatom ki ezt a ritka lehetőséget, hát beköltözött hozzám a zeneszerző, a hangszerelő, és átírtuk a darabot. 2012-ben mutattuk be először a Margitszigeti Szabadtéri Színpaddal, ez a címszerep hozta el végül az ismertséget. Ez a szerep nagyon kemény volt, embert próbáló minden szempontból.

– De te megbirkóztál vele. És még sok nehézséggel pályafutásod során. Mit tanácsolnál azoknak, akik hasonló pályára készülnek?

– Gyakorolni, alázatosnak lenni, felkészülni. Hihetetlen sok kitartás kell, de ami ennél is lényegesebb, hogy higgyenek magukban, és készüljenek sokat, hisz a lehetőségek jönnek, és fontos, hogy felkészülten fogadjuk. Az élet sokszor próbára tesz, beledöngöl a földbe, de sokat számít, hogy valahányszor elestünk, mindig tudjunk felállni. És mindezek fényében sose felejtjük el, hogy honnan indultunk, és hogy milyen nagy utat tettünk már meg, hisz csak ez által tudjuk értékelni magunkat. Ez egy nagyon kemény pálya, ami sokszor – sajnos – tele van rosszindulatú emberekkel, rengeteg nehézséggel, ami próbára teszi az embernek a magánéletét, baráti kapcsolatait. Nagy árat fizetünk azért, hogy időközönként tündökölhessünk a rivaldafényben. De azt gondolom, hogy mindennel együtt egy szép hivatás, és ha az ember szeretettel, alázattal tudja végigcsinálni, akkor nagyon sokat tud adni a közönségnek.



Forrás:
Nyugati Jelen

